Opgave 4 Stop: verkeersbordenkartel

De overheid van Nederland doet een aanbesteding voor nieuwe verkeersborden. Hiervoor vraagt ze alle vijf ondernemingen die actief zijn op deze markt, om een bod uit te brengen. De ondernemingen weten niet van elkaar wat de hoogte is van het bod dat zij gaan uitbrengen. De overheid kiest voor het laagste bod, omdat de productie en levering bij elke onderneming hetzelfde is.

2p **21** Maak van onderstaande tekst een economisch juiste redenering.
De markt voor verkeersborden heeft kenmerken van de marktvorm ...(1)... met een ...(2)... product. Bij deze aanbesteding is er sprake van ...(3)... en als gevolg hiervan leidt deze aanbesteding tot een ...(4)... bod.
Kies uit:
bij (1) volledige mededinging / monopolistische concurrentie / oligopolie
bij (2) homogeen / heterogeen
bij (3) asymmetrische informatie / averechtse selectie
bij (4) laag / hoog

Het aantal verkeersborden dat moet worden geproduceerd, is te groot voor één onderneming. De onderneming Rond en de onderneming Kruis zijn al herhaaldelijk met elkaar in gesprek geweest en hebben een geheime afspraak over hun productie en het bod dat zij gaan uitbrengen. Deze ondernemingen vormen dus een kartel.

2p **22** Leg uit dat het kartel leidt tot negatieve externe effecten.

Als er sprake zou zijn van een maximumprijs van de overheid op de markt voor verkeersborden dan heeft dat invloed op deze markt.

1p **23** Welke uitspraak is juist?
Een maximumprijs van de overheid op verkeersborden zorgt voor
A een verschuiving van de aanbodlijn naar links.
B een verschuiving van de vraaglijn naar rechts.
C een lagere productie van verkeersborden dan in het evenwicht.
D een hogere productie van verkeersborden dan in het evenwicht.

De Autoriteit Consument en Markt (ACM = toezichthouder) kan in actie komen als zij het bestaan van een kartel vermoedt. De deelnemende bedrijven van het kartel krijgen dan een boete opgelegd. De wijze waarop de ACM de hoogte van de boete berekent, staat in tabel 1.

Tabel 1 Hoogte van de boete bij constatering van een kartel

Regels	
Basis van de boete	De omzet van de opdracht: € 872.990
Hoogte van de boete	45% van de omzet

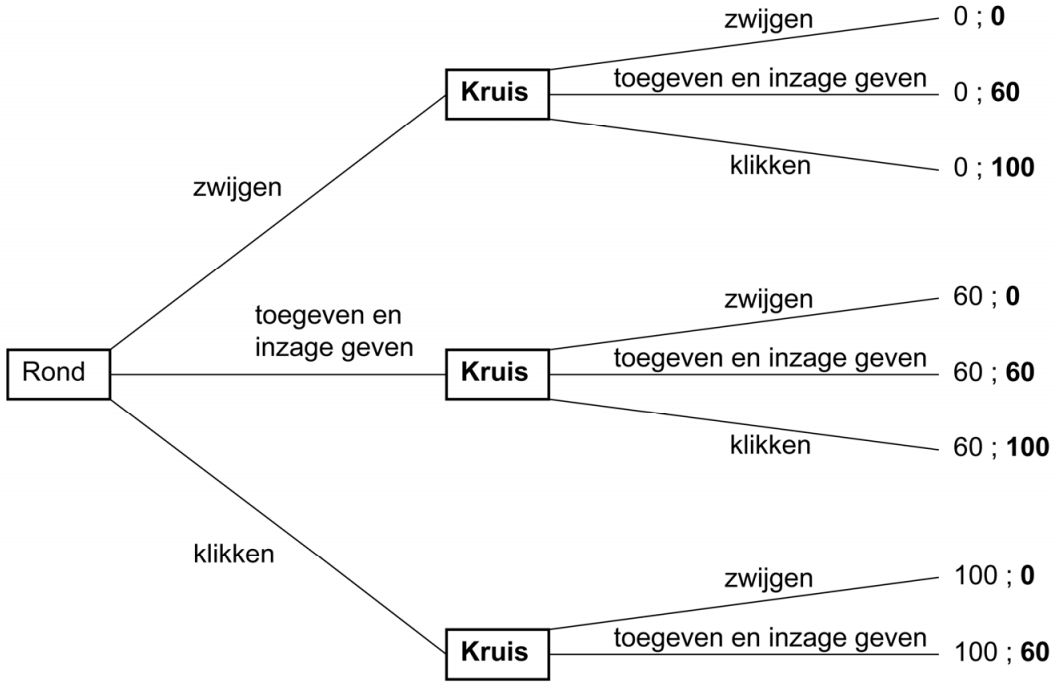
Mogelijkheden tot het verkrijgen van korting op de vastgesteld boete:	
Toegeven van kartel en inzage geven in alle documenten	60% korting op de hoogte van de oorspronkelijke boete
Klikken (uit eigen beweging kartel melden bij de ACM)	Boetevermindering van 100% van de oorspronkelijke boete

Gebruik tabel 1.

2p **24** Bereken de hoogte van de boete die de ACM een onderneming oplegt als er sprake is van een kartel en de bestrafte onderneming toegeeft en inzage verleent in de documenten.

De directeuren van de ondernemingen Rond en Kruis stellen een spelboom op om een gezamenlijk strategie af te spreken.

Spelboom 1 Kortingspercentages op de hoogte van de boete bij constatering van een kartel

Gebruik spelboom 1.

2p **25** Verklaar met behulp van getallen uit de spelboom welk kortingspercentage de onderneming Kruis krijgt.